

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-693

25.8.2022

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Fall på isen –påvist prolaps 7 måneder senere – årsakssammenheng.

Forsikrede falt på isen og opplyste i skademeldingen drøyt to uker senere at han fikk tannskader. Selskapet dekket utgifter til tannbehandling. Senere opplyste forsikrede til selskapet at han også hadde blitt påført en ryggskade under hendelsen. Første journalnotat som omhandlet ryggplagene var fire måneder etter hendelsen. Forsikrede tok MR av ryggen syv måneder etter hendelsen og fikk påvist prolaps. Det var ikke fremlagt sakkyndig erklæring som konkluderte med årsakssammenheng. Nemnda bemerket at årsaksvurderingen måtte ta utgangspunkt i de prinsipper som var trukket opp i rettspraksis. Av Rt-2007-1370 fremgikk bl.a. at for et fall skulle utløse prolaps, måtte det være meget smertefullt og som regel også føre til knokkelbrudd. Nemnda fant det klart at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en årsakssammenheng mellom hendelsen og prolapset. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede ble utsatt for en arbeidsulykke 18.11.19, da han falt på isen. Han fikk tannskader og smerter i tennene.

Hendelsen ble meldt til selskapet i skademelding av 6.12.19. Det fremgikk av skademeldingen at:

(...) skled på isen og falt kraftig, slo tenne sammen da jeg traff isen. Kjente att det skjedde noe, att det knakk noe. Det løsnet fire tenner som var oppbygd på bro og stift og jeg kjenner att det kan være mere skader (...)

Videre var det krysset av for "tannskade", og at hendelsen ikke hadde ført til sykemelding. Selskapet dekket utgifter til tannbehandling samt reiseutgifter i forbindelse med behandlingen.

Det er opplyst at forsikrede etter dette meldte til selskapet at han også hadde blitt påført en ryggskade under hendelsen, men det er ikke opplyst om tidspunktet for dette.

Forsikrede oppsøkte lege 11.3.20 og det var første gang det ble journalført ryggplager hos legen:

Problemstilling: skulle reise ut til sjøs i november. fall skade utendørs. knuste tenner og landet på rygg, gradvis økende rygg etter hvert isjas+utstråling nedover hø ben helt ned i fot.

Forsikrede tok MR av ryggen 30.6.20, og det fremgikk av journalnotat at:

30.06.2020 MR Lumbosacralcolumna, Dikt./forf. lege: (...)

Ingen tidligere undersøkelse. Vanlig protokoll.

Normalt signa lfra skjelett. Normalt signal fra nedre medulla. Gammel og reaksjonsløs Schmorlsk herniering i øvre dekkplate av TH11 og L4, der begge virvlene. I tillegg av litt innsunket øvre dekkplate. Neppe av klinisk betydning.

(...)

L5/S1: Sterkt høyderedusert skive med Modic type 2 forandringer i dekkplatene, også litt type 1.

Midtstillet prolabering av skiven, der skivematerialet tangerer begge S1-røtter, men neppe påvirkning. Frie forhold foraminalt. Lett fasettleddsarthrose.

R: Prolabering på flere nivåer. Aktuelt er høyrestillet prolaps L4/L5 med kompresjon av høyre L5- rot. Også spinalstenose i nivået.

Forsikrede var på Ortopedisk avdeling på N. sykehus 8.10.20, og det fremgikk av poliklinisk epikrise at:

Pasient som fra tidligere har hatt smerter i ryggen, disse har blitt bedre med konservativ behandling. Hadde et fall i vinter og slo ryggen. Har etter dette hatt sterke smerter i ryggen som brer seg fra korsryggen og nedover låret til ca midt på leggen. Smerter når han blir stående, og må da bevege seg for å bli bedre. Klarer å gå opp mot ca 1 km før han må stoppe på grunn av smertene. Har kjent noe bedring den siste tiden.

Ved undersøkelse kommer pasienten gående. Noe stiv gange men lite halting. Ingen palpasjonssmerter og normal sensibilitet bilateralt. Smerter lokalt ved bevegelse i ryggen. Ingen atrofi av muskulatur.

MR rygg viser: Prolabering på flere nivåer. Aktuelt er høyrestillet prolaps L4/L5 med kompresjon av høyre L5 rot. Også spinalstenose i nivået.

Noe vag operasjonsindikasjon samt at pasienten ønsker å forsøke konservativ behandling. Får Vimovo 1 tab X 2 daglig som han kan forsøke, ved manglende effekt av disse kan han forsøke Arcoxia 90 mg x 1 i 2 uker.

Videre plan for oppfølging

Ingen videre oppfølging fra ortopedisk poliklinikk, rehenvisning ved økende plager og operasjonsindikasjon.

Forsikrede var hos lege igjen 11.1.21 hvor det fremgikk at:

vært til vurdering sykehus som anbefaler konservativ beh. Smerter som er verst. hatt trening. bor slik til at han ikke får utført fysioterapi får da svært lang reisetid. har gjort øvelser. Har heller ikke kraftsvikt. smerter verst når han blir stående. Må da sette seg etter kort tid.

Forsikrede fikk innvilget 100 % uføretrygd fra Nav i vedtak av 12.3.21.

Selskapet avsto kravet i brev av 14.7.21.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager. Forsikredes fall er årsaken til ryggskadene og etterfølgende uføretrygd. Han ble gjennom fallet utsatt for et traume som medførte prolaps og tannskader. Det foreligger brosymptomer siden forsikrede har vært hos lege og fulgt behandlingsopplegget som fastsatt av legen. Han har hatt vondt i hele perioden så symptomene har vært der hele tiden. Det at forsikrede ikke oppsøkte lege umiddelbart etter hendelsen må sees i sammenheng med hans arbeidssituasjon. Han var på vei ut til en fire-ukers turnus om bord på et fartøy uten lege. Deretter hadde han en friperiode, som innebar at han hadde anledning til å hvile og se om ryggen ble bedre. Ved begynnelsen av neste ombord-periode, forstod han at ryggproblemene ikke ble bedre, og oppsøkte lege så fort anledning bød seg etter hjemkomst fra om bord-perioden hans. Arbeidstakere til sjøs har ikke alltid tilgang på legehjelp mens de er om bord på fartøyet ute på havet.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager. Det vises til rettspraksis hvor det fremgår at de fleste prolaps er ikke har kjent årsak, og at arv er den viktigste enkeltfaktoren når det gjelder utvikling av prolaps. Når det gjelder vilkåret om skadeevne/adekvat traume har Høyesterett uttalt at dersom for eksempel et fall skal kunne utløse prolaps, må det være så hardt at det vil være meget smertefullt og som regel også føre til knokkelbrudd. Desto lengre tid som går fra skadehendelsen inntreffer til symptomer på prolaps oppstår, jo mindre sannsynlig er det at prolapsen skyldes skadehendelsen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen 18.11.19 og forsikredes prolaps.

Rett til yrkesskadeerstatning forutsetter, i tillegg til at hendelsen kan rubriseres som en arbeidsulykke etter yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a, at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og de anførte plagene.

Det vil foreligge årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager hvis hendelsen er en nødvendig betingelse for plagene, og ulykken har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den, jf. Rt-1992-64.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden. Det betyr at det er forsikrede som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt, herunder at det er årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens ryggplager.

En vurdering av årsakssammenheng har både en juridisk og en medisinsk side. Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og kan ikke foreta en medisinsk vurdering. Nemnda kan heller ikke overprøve det medisinskfaglige skjønn som legene har utvist i en sak. Derimot kan nemnda overprøve erklæringer på et juridisk grunnlag, jf. for eksempel 2017-1431, 2018-160, 2018-399, 2018-865 og 2019-762.

Forsikrede tok MR av ryggen 7 måneder etter hendelsen, og fikk da påvist prolaps. Forsikrede har anført at fallet er årsaken til prolapsen. Spørsmålet blir følgelig om det er årsakssammenheng mellom ulykken 18.11.19 og prolapsen.

Ved vurderingen av om det er sannsynliggjort adekvat årsakssammenheng benytter nemnda prinsipper som er trukket opp i rettspraksis. I Rt-2007-1370, som gjaldt spørsmål om årsakssammenheng mellom et fall og senere påvist prolaps i nakken, uttalte førstvoterende i avsnitt 38 at det "må skje en vanlig bevisvurdering hvor det tas hensyn til om den aktuelle hendelsen kunne medføre den aktuelle skaden, om As symptomer tyder på sammenheng mellom fallet og prolapsen og om det er andre sannsynlige forklaringer på prolapsen." Videre er det påpekt i dommens avsnitt 32 at mekanismene bak utviklingen av prolaps er ukjent. En prolaps kan være forårsaket av et ytre traume, men de fleste prolapser har ingen kjent årsak.

I samme dom avsnitt 59 fremgår det videre at for at et fall skal utløse prolaps "må det være så hardt at det vil være meget smertefullt og som regel også føre til et knokkelbrudd – er den i dag faglig best funderte medisinske oppfatning".

I aktuelle sak er prolapsen først dokumentert på MR 7 måneder etter hendelsen. Det fremgår ikke av den tidsnære dokumentasjonen at forsikrede fikk knokkelbrudd. Videre er det ikke fremlagt noen sakkyndig erklæring som konkluderer med årsakssammenheng. Slik saken er fremstilt finner nemnda det klart at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og prolapsen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).